

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. KOVO 3 D. NUTARIMO
NR. 277 „DĖL ĮMONIŲ, VEIKIANČIŲ ENERGETIKOS SRITYJE, ENERGIJOS AR
KURO, KURIŲ REIKIA ELEKTROS IR ŠILUMOS ENERGIJAI GAMINTI,
PIRKIMŲ TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2025 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimu Nr. 277 „Dėl Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų taisyklių patvirtinimo“:

1.1. Pakeisti 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2. Taisyklėse nustatyta tvarka yra privaloma šilumos tiekėjams, ~~elektros energijos gamintojams, reguliuojamiems nepriklausomiems šilumos gamintojams ir šilumos aukciono dalyviams, kurių konkurencinė šilumos gamybos veikla yra pripažinta reguliuojama.~~ bendriems šilumos ir elektros energijos gamintojams, išsigyjantiems energiją ir (ar) kurą elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti. Nereguliuojamiems nepriklausomiems šilumos gamintojams Taisyklėse nustatytos biokuro išsigijimo tvarkos nuostatos taikomos visa apimtimi, jeigu sandorio ekonominio naudingumo sąlyga vertinama pagal Taisyklių 21.1.1 papunktį, visais kitais atvejais nereguliuojamiems nepriklausomiems šilumos gamintojams **Šilumos aukciono dalyviams, įskaitant ir šilumos tiekėjams, kurių konkurencinė šilumos gamybos veikla yra nereguliuojama, bendriems šilumos ir elektros energijos gamintojams,** išsigyjantiems biokurą elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti, yra privalomai taikomos tik Taisyklių I skyriaus, 12, 21²⁰¹–24, 122, 127, 136, 136¹, 139 punktų, XIV ir XV skyrių nuostatos. Taisyklių nuostatos netaikomos tais atvejais, kai įstatymai nustato energetikos įmonėms privalomus vykdyti reikalavimus dėl energijos išteklių išsigijimo šaltinio ir (ar) būdo.“

1.2. Pakeisti 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6. Išsigyjant energijos išteklius biržoje, taikomi prekybą atitinkamoje biržoje reglamentuojančių teisės aktų reikalavimai:

6.1. elektros energijos prekybai biržoje – ~~energetikos ministro patvirtintos Prekybos elektros energija taisyklės Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas ir jų įgyvendinamieji teisės aktai;~~

6.2. gamtinių dujų prekybai biržoje – ~~energetikos ministro patvirtintos Prekybos gamtinėmis dujomis taisyklės ir jų įgyvendinamieji teisės aktai Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymas, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas;~~

6.3. biokuro prekybai biržoje – ~~energetikos ministro patvirtintos Centralizuotos prekybos biokuru taisyklės ir jų įgyvendinamieji teisės aktai Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymas.“~~

1.3. Pakeisti 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, ir

Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme.“

1.4. Pakeisti 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11. Įsigyjančioji organizacija pirkimui (pirkimams) organizuoti ir atlikti privalo sudaryti pirkimų komisiją (toliau – Komisija), nustatyti jai užduotis ir suteikti visus įgaliojimus atlikti šias užduotis. Jeigu atskiro pirkimo vertė neviršija ~~10000 eurų~~ **15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų)** be PVM ir bendra tokių pirkimų vertė per einamuosius finansinius metus arba 12 mėnesių neviršija 5 procentų bendros įsigyjančiosios organizacijos energijos išteklių pirkimų vertės, tokius pirkimus gali atlikti įsigyjančiosios organizacijos vadovo paskirtas asmuo – pirkimų organizatorius. Kai energijos ištekliai įsigijami biržoje, tokį pirkimą gali atlikti pirkimų organizatorius, nesvarbu, kokia pirkimų vertė.“

1.5. Pakeisti 20 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„20. Pirkimai gali būti atliekami šiais būdais ir priemonėmis:“.

1.6. Papildyti 20.5 papunkčiu:

„20.5. naudojantis viešosios įstaigos CPO LT administruojamu Centralizuotų viešųjų pirkimų elektroniniu katalogu (toliau – CPO LT katalogas).“

1.7. Pakeisti 21 punktą ir jį išdėstyti taip:

„21. Energetikos įmonės, energijai gaminti naudojančios biokurą, **įsigyti** biokurą ne biržoje, o Taisyklių 20.2–20.4 papunkčiuose numatytais kitais būdais ~~įsigyti~~ gali tik esant bent vienai iš toliau nurodytų sąlygų:

21.1. Kitais būdais įsigyti biokurą yra ekonomiškai naudingiau. Ekonominio naudingumo sąlyga vertinama prieš sudarant sutartį su vienu iš Taisyklių 20.2–20.4 papunkčiuose nurodytų būdų įvykdyto biokuro pirkimo laimėtoju ~~ar prieš nereguliuojamiems nepriklausomiems šilumos gamintojams, pirkusiems biokurą kitais biokuro įsigijimo būdais, nei numatyta Taisyklių 20.2–20.4 papunkčiuose, sudarant biokuro pirkimo sutartį su energijos išteklių rinkos dalyviu.~~ Laikoma, kad šiame papunktyje nurodyta sąlyga įvykdyta, jeigu:

21.1.1. ~~energetikos įmonėms, energijai gaminti naudojančioms biokurą, pateikus pavedimą įsigyti biržoje laimėjusiame pasiūlyme nurodytą biokuro kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą iki prekybos sesijos pradžios, toks pavedimas nėra įvykdomas; sudarant savaitės ar mėnesio trukmės pristatymo laikotarpio sutartį, biržoje pateikus pavedimą įsigyti laimėjusiame pasiūlyme nurodytą biokuro kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą, toks pavedimas nėra įvykdomas bent vieną prekybos sesiją. Pavedimas turi būti pateiktas likus ne mažiau kaip 1 darbo dienai iki prekybos sesijos pradžios;~~

21.1.2. ~~nereguliuojamiems nepriklausomiems šilumos gamintojams, pateikus pavedimą įsigyti biržoje laimėjusiame pasiūlyme nurodytą biokuro kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą, jis neįvykdomas mažiausiai 2 prekybos sesijas iš eilės; sudarant ilgesnio kaip mėnesio trukmės pristatymo laikotarpio sutartį, biržoje pateikus pavedimą įsigyti laimėjusiame pasiūlyme nurodytą biokuro kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą, toks pavedimas nėra įvykdomas 2 prekybos sesijas iš eilės. Sudarant ilgesnės trukmės sutartį nei biržoje leidžiamas maksimalus pristatymo laikotarpis, biržoje teikiamas ilgiausio leidžiamo pristatymo laikotarpio pavedimas. Pateiktas pavedimas turi galioti ne mažiau kaip 2 prekybos sesijas;~~

21.1.3. arba laimėjusio pasiūlymo kaina, įskaitant transportavimo išlaidas, laimėjusio pasiūlymo nustatymo dieną yra daugiau kaip 5 procentais mažesnė, **išskyrus Taisyklių 43.10 papunktį**, už biržos informacinėje sistemoje pagal energetikos įmonių, energijai gaminti naudojančių biokurą, nurodytus duomenis (biokuro rūšį, tiekimo apskritį ir tiekimo laikotarpį) nustatytą vidutinę atitinkamos biokuro rūšies, tiekimos atitinkamoje apskrityje ir atitinkamu tiekimo laikotarpiu, biokuro biržos kainą; ~~jeigu. Jeigu~~ biokuro biržos prekybos duomenų nepakanka energetikos įmonių, energijai gaminti naudojančių biokurą, nurodytos vidutinės atitinkamos biokuro rūšies biokuro biržos kainai nustatyti, energetikos įmonės, energijai gaminti naudojančios biokurą, atlieka veiksmus, nurodytus Taisyklių 21.1.1–~~papunktyje~~ **21.1.2 papunkčiuose.**

21.2. Laikotarpiu nuo sprendimo dėl laimėtojo priėmimo iki pirkimo sutarties su juo sudarymo biokuru biržoje neprekiuojama. Laikoma, kad biokuru biržoje neprekiuojama, jeigu

gaunamas rašytinis biržos operatoriaus patvirtinimas. Biržos operatorius atitinkamą patvirtinimą pateikia ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo energetikos įmonių, energijai gaminti naudojančių biokurą, kreipimosi gavimo.

21.3. Įstatymai nustato energetikos įmonėms kitus privalomus vykdyti reikalavimus dėl biokuro įsigijimo šaltinio ir (ar) būdo.“

1.8. Papildyti 21³ punktu:

„21³. Šilumos tiekėjai, šilumos aukciono dalyviai ir bendri šilumos ir elektros energijos gamintojai, kurie per metus reguliuojamajai energetikos veiklai suvartoja mažiau kaip 50 GWh gamtinių dujų, gamtines dujas įsigyti gali bet kuriuo iš Taisyklių 20 punkte nurodytų būdų ar priemonių.“

1.9. Pakeisti 24 punktą ir jį išdėstyti taip:

„24. Įsigyjančioji organizacija privalo surinkti ir saugoti duomenis ir informaciją, įrodančius, kad Taisyklių 20¹, 21, 21¹ ir 21² ir 21³ punktuose nurodytos sąlygos įvykdytos. Šiuos duomenis ir informaciją privaloma saugoti ne trumpiau nei 5 metus nuo įvykusio pirkimo pabaigos.“

1.10. Pakeisti 43.8 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„43.8. kai energijos ištekliai iš tiekėjo perkami ypač palankiomis sąlygomis (pavyzdžiui, kaina, pristatymo sąlygos), o atskiro pirkimo vertė neviršija ~~10000 eurų~~ 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) be PVM ir bendra tokių pirkimų vertė per einamuosius finansinius metus arba 12 mėnesių neviršija 5 procentų bendros įsigyjančiosios organizacijos energijos išteklių pirkimo vertės;“.

1.11. Papildyti III skyrių ketvirtuoju skirsniu:

„KETVIRTASIS SKIRSNIS PIRKIMAI CPO LT KATALOGE

46¹. Energijos išteklių, naudojamų šilumos ir elektros gamybai, įsigijimas per CPO LT katalogą galimas tais atvejais, kai energetikos įmonėms netaikomas kituose teisės aktuose nustatytas reikalavimas energijos išteklius įsigyti atitinkamų energijos išteklių biržose.

46². Pirkimai CPO LT kataloge gali būti atliekami elektros energijai ir gamtinių dujų, atitinkančių Taisyklių 21¹ ir 21³ punktų sąlygas, kiekiui įsigyti.

46³. Įsigyjant energijos išteklius ir (ar) paslaugas per CPO LT katalogą, Taisyklių II skyriaus, III skyriaus pirmojo–trečiojo skirsnių ir IV–XIII skyrių reikalavimai netaikomi.

46⁴. Per CPO LT katalogą gali būti įsigijami šie energijos ištekliai ir paslaugos, naudojami šilumos ir elektros gamybai:

46⁴.1. elektros energija;

46⁴.2. gamtinės dujos;

46⁴.3. gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslauga.

46⁵. Perkami energijos ištekliai įsigijami šiais energetiniais matavimo vienetais:

46⁵.1. prekyba dujomis vykdoma megavatvalandėmis (MWh), naudojant dujų viršutinį šilumingumą;

46⁵.2. prekyba elektros energija vykdoma megavatvalandėmis (MWh) arba kilovatvalandėmis (kWh).

46⁶. CPO LT kataloge įsigyjančiosios organizacijos užsakymai pirkimo atlikimui ir tiekėjų pasiūlymai teikiami CPO LT katalogo priemonėmis, pildant ir teikiant duomenis tiesiogiai informacinėje sistemoje.

46⁷. Energijos išteklių ir paslaugų pirkimai atliekami ir pretenzijos dėl pirkimo procedūrų vykdymo CPO LT kataloge nagrinėjamos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu.“

1.12. Pakeisti 111 punktą ir jį išdėstyti taip:

„111. Pirkimo sutartis turi būti sudaroma nedelsiant, bet ne anksčiau, negu pasibaigia pirkimo sutarties atidėjimo terminas – ne trumpesnis kaip 5 darbo dienų ir ne ilgesnis kaip 10

darbo dienų laikotarpis, kuris prasideda nuo įsigyjančiosios organizacijos pranešimo apie pasiūlymų eilę ir laimėjusį pasiūlymą išsiuntimo visiems pasiūlymus pateikusiems tiekėjams dienos. **Jeigu suinteresuoti dalyviai nuo įsigyjančiosios organizacijos pranešimo apie sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą pateikimo dalyviams dienos iki atidėjimo termino pabaigos paprašo įsigyjančiosios organizacijos pateikti laimėjusį pasiūlymą, įsigyjančioji organizacija turi pateikti laimėjusį pasiūlymą suinteresuotiems dalyviams ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo.** Atidėjimo terminas gali būti nenustatomas, kai pasiūlymą pateikia vienas tiekėjas arba vykdomo atskiro pirkimo vertė neviršija ~~40 000 eurų~~ **15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų)** be PVM ir bendra tokių pirkimų vertė per einamuosius finansinius metus arba 12 mėnesių neviršija 5 procentų bendros įsigyjančiosios organizacijos energijos išteklių pirkimų vertės.“

1.13. Pakeisti 113 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„113. Įsigyjančioji organizacija, gavusi pretenziją, nedelsdama sustabdo pirkimo procedūrą, kol išnagrinėjama ši pretenzija ir priimamas sprendimas. Jeigu tiekėjo rašytinė pretenzija gaunama per pirkimo sutarties atidėjimo terminą, įsigyjančioji organizacija privalo sustabdyti pirkimo procedūras, iki išnagrinės šią pretenziją ir priims dėl jos sprendimą. Jeigu dėl pretenzijų nagrinėjimo pratešiami atidedami pirkimo sutarties pasirašymo ar kiti pirkimo procedūrų terminai, apie tai įsigyjančioji organizacija praneša pasiūlymus pateikusiems dalyviams ir nurodo terminų atidėjimo pirkimo sutarties sudarymo atidėjimo termino priežastį.“~~

1.14. Pakeisti 114 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„114. Įsigyjančioji organizacija privalo išnagrinėti pretenzijas ir priimti motyvuotą sprendimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pretenzijos gavimo, taip pat ne vėliau kaip kitą darbo dieną raštu pranešti pretenziją pateikusiam tiekėjui apie priimtą sprendimą. Įsigyjančioji organizacija privalo išnagrinėti pretenzijas, priimti motyvuotą sprendimą ir raštu pranešti pretenziją pateikusiam tiekėjui apie priimtą sprendimą ne vėliau kaip per 6 darbo dienas nuo pretenzijos gavimo. Apie pretenzijos pateikimą ir priimtą sprendimą dėl pretenzijos įsigyjančioji organizacija praneša ir pasiūlymus pateikusiems tiekėjams. Išnagrinėjus pretenziją, pirkimo procedūra tęsiama.“~~

1.15. Pakeisti 139 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„139. Šilumos tiekėjai, elektros energijos gamintojai, šilumos aukciono dalyviai ir bendri šilumos ir elektros energijos gamintojai, įsigyjantys biokurą elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti, ne vėliau kaip einamojo kalendorinio mėnesio 15 dieną energijos išteklių biržos duomenų valdymo sistemoje deklaruoja informaciją apie praėjusį mėnesį tiesiogiai sudarytus dvišalius susitarimus ir pagal atskirus tiesiogiai sudarytus dvišalius susitarimus įsigytą biokuro kiekį bei informaciją apie tiesiogiai sudarytus dvišalius susitarimus su susijusia įmone ar su susisijusių ūkio subjektų grupe, kaip ji suprantama pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymą.“~~

2. Nustatyti, kad:

2.1. šis nutarimas įsigalioja 2025 m. lapkričio 1 d.

2.2. pirkimo procedūros, pradėtos galiojant ankstesniam teisiniam reguliavimui, užbaigiamos vadovaujantis ankstesnio teisinio reguliavimo nuostatomis.

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras